

Justitsministeriet er endvidere enig med Strafferetsplejeudvalgets flertal i, at den foreslåede bestemmelse bør give adgang til i visse særlige tilfælde at anbringe tilbageholdte børn under 15 år i venterum mv. af efterforskningsmæssige grunde. Som anført af udvalgets flertal, kan der i praksis forekomme tilfælde, navnlig ved efterforskning af alvorlig personfarlig kriminalitet som f.eks. røveri og voldtægt, hvor det ikke er muligt at anbringe barnet på anden måde, og hvor væsentlige efterforskningsmæssige hensyn tilsiger, at politiet bør have adgang til at tilbageholde barnet med henblik på at afhøre barnet, inden denne når at tale med evt. medgerningsmænd. Justitsministeriet har lagt vægt på, at adgangen til at anbringe børn under 15 år i venterum mv. af efterforskningsmæssige grunde kun bør anvendes undtagelsesvis, jf. flertallets forslag herom.

Justitsministeriet er i den forbindelse enig i flertallets forslag om at etablere en indberetningsordning for politiet til Rigsadvokaten vedrørende politiets enerumsanbringelser af børn under 15 år af efterforskningsmæssige grunde, således at Rigsadvokaten får til opgave at vurdere, om anvendelsen i praksis af denne anbringelsesmåde giver anledning til justeringer med henblik på begrænsning. Justitsministeriet vil anmode Rigsadvokaten om at etablere en sådan indberetningsordning.

I høringsssvarene vedrørende betænkningen er det påpeget, at den tidsmæssige udstrækning af en enerumsanbringelse bør være så kort så muligt på grund af den særlige belastning, som indgrebet på grund af barnets unge alder må antages at indebære, og at der bør være en kortere absolut tidsfrist for denne form for tilbageholdelse. Efter Strafferetsplejeudvalgets forslag skal en tilbageholdelse være så kortvarig som mulig og må kun udstrækkes ud over 6 timer, når væsentlige hensyn til efterforskningen gør dette påkrævet. En tilbageholdelse kan i intet tilfælde udstrækkes ud over 24 timer. Efter Justitsministeriets opfattelse tilsiger hensynet til barnets tarv, at der fastsættes en absolut frist på 6 timer for enerumsanbringelse i detention, venterum mv., da sådan enerumsanbringelse må antages at være særlig indgribende for barnet. Hvis politiet efter udløbet af 6 timers fristen fortsat har behov for at tilbageholde barnet af væsentlige efterforskningsmæssige grunde, må tilbageholdelsen således ske ved, at barnet anbringes på et kontor eller lignende i fællesskab med en voksen, eksempelvis forældremyndighedsindehaveren, en repræsentant for de sociale myndigheder eller en polititjenestemand. Der henvises til den foreslåede bestemmelse i § 821 a, stk. 4.

Justitsministeriet finder endvidere, at den ovenfor nævnte indberetningsordning til Rigsadvokaten tillige

bør omfatte de situationer, hvor tilbageholdelsen af efterforskningsmæssige grunde udstrækkes udover 6 timer, således at anvendelsen i praksis af muligheden for længere tilbageholdelser kan vurderes.

2.3. Samtykke

2.3.1. Gældende ret

Retsplejeloven indeholder en række bestemmelser om betydningen af samtykke til straffeprocessuelle indgreb. Det gælder således § 791 a, stk. 4, om observation, § 792 c, stk. 3 og 5, og § 792 d, stk. 1, om visse legemsindgreb, § 795 og § 796, stk. 5, om ransagning, § 806, stk. 7, og § 807 a om beslaglæggelse, § 814, stk. 1, om fotoforevisning og § 817, stk. 3, om direkte konfrontation og konfrontationsparade.

Det er ikke særligt reguleret i disse bestemmelser, hvem der kan meddele samtykke, hvis det straffeprocessuelle tvangsindgreb rettes mod et barn under den kriminelle lavalder. Det må imidlertid antages, at politiet i almindelighed må søge at opnå samtykke fra forældrene til det pågældende barn.

Der henvises nærmere til betænkningens side 50-53.

2.3.2. Strafferetsplejeudvalgets overvejelser

Efter Strafferetsplejeudvalgets opfattelse bør retsstillingen på dette område fastholdes, således at det er forældremyndighedsindehaveren, der skal give samtykke i de tilfælde, hvor et samtykke er nødvendigt for, at det pågældende straffeprocessuelle tvangsindgreb kan foretages. Udvalget lægger herved vægt på, at forældremyndighedsindehaveren normalt vil være nærmest til at vurdere, om indgrebet bør tillades af hensyn til barnet.

Udvalget finder det hensigtsmæssigt, at der i forbindelse med indførelsen i retsplejeloven af særlige regler om straffeprocessuelle tvangsindgreb over for børn under 15 år ligeledes fastsættes regler i retsplejeloven om betydningen af samtykke til indgrebets gennemførelse. Udvalget foreslår på den baggrund, at der indsættes en bestemmelse i retsplejeloven, hvorefter indgreb, som i den konkrete situation er betinget af, at der meddeles samtykke til indgrebet, kun kan iværksættes over for børn under 15 år, hvis indehaveren af forældremyndigheden meddeler samtykke hertil.

Udvalget har overvejet, om der burde foreslås særlige regler om beskikkelse af en ad-hoc værge for barnet med henblik på at tage stilling til spørgsmålet om samtykke til legemsindgreb i tilfælde, hvor der må antages at bestå en risiko for en interessekonflikt mellem barnet og forældremyndighedens indehaver. Det kan